

schappij springpatronen te plaatsen en 'n weloverwogen plan van gangen en pijpen tot werkelijkheid te maken...

Wellicht kunnen bijzonderheden over 'tgeen door de Christushaters in Duitschland wordt gedaan ter vernietiging van de christelijke grondslagen eener geordende maatschappij ons de oogen openen, ons, die 't ernstig meenen vooral met de opvoeding van onze kinderen. In Duitschland staan de verkiezingen voor de Rijksdag in 't teken van de strijd voor 'n gezondere sociale politiek, maar dat absorbeert blijkbaar zoo volkomen de aandacht der politieke leiders en hun volgelingen, dat velen blind zijn voor de ontstellende dreiging: „de christelijke cultuur is ernstig in gevaar!“ Er zijn onder onze oostelijke burens ook menschen genoeg, die, als bij ons, zorgeloos de schouders ophalen en meenen, dat russische toestanden, zooals de onderdrukking van de godsdienst, de onderneming der christelijke moraal, de verwaarloozing van 't kind, bij hun niet mogelijk zijn. Maar ook: zooals bij ons berichten verklappen, dat achter de coulissen niet stil gezeten wordt, zoo moet 't betersgezinde deel van 't duitse volk toch met schrik wakker worden bij 't vernemen van de schandelijke aanslagen, door de truwanten van de duivel gepleegd op wat den christen-mensch dierbaar is. In Berlijn worden herhaaldelijk de kerken door vrijdenkers bevuild en bezoedeld, ze verstoren de godsdienst-oefeningen op Zondag, in de hoofdstad, in Saksen en elders. Ze maken de avond-blijfskomsten onmogelijk... En ze gaan daarbij systematisch te werk: elke Zondag trekken heele troepen van zulke „godloozen“ door de duitse landen, vallen priesters en geloovigen lastig, wanneer dezen ter kerke gaan, verspreiden bij duizenden vlugschriften en pamfletten, waarin de H. Kerk op de meest-onteerende wijze wordt belasterd en beschimpt, waarin wordt aangedrongen op afval. Karikaturen van Christus en de Paus worden op transparanten rondgedragen. Neen, niet alleen in Rusland gebeurt dat, maar ook bij onze onmiddellijke burens.

't Zijn vooral de communisten en de socialisten, die er debet aan zijn en die praktisch 'n afdeeling uitmaken van de schandelijke bolsjewistische organisatie: De Bond der Godloozen. Ze vormen reeds 'n macht, die men niet achteloos negeren kan en mag: zeventien honderd afdeelingen met zeven honderd-duizend leden!

En ze zitten niet stil: voor geen middel wordt teruggeschrikt, als 't maar dienen kan om 't Christendom te treffen. De radio, de bioscoop, de schouwburg worden in dienst gesteld van deze satanische strijd. Zelfs de school is niet veilig voor hun aanslagen.

Onder de kinderen van zes tot veertien jaar wordt 'n onvermoede propaganda gevoerd en helaas: niet zonder verbijsterende resultaten.

Men schat dat nu reeds in Duitschland 'n honderd vijftig duizend kinderen onder de invloed staan der vrijdenkersorganisatie, geregeld door die organisatie worden voorgelicht. Dagelijks neemt dat aantal toe, zoodat 'n generatie van menschen zonder godsdienst en zonder moraal bezig is op te groeien, die al weer 't leven zal geven aan nieuwe geslachten met dezelfde opvattingen.

Op 1 Augustus 11, werd in Berlijn 'n anti-oorlogsmeting gehouden. Daar zongen socialistische kinderen liederen als b.v. dit:

„Zum Teufel Iher Pack, jetzt kommen in Schritt,
Im Gleichschritt und Tritt, die roten Fahnen der
Aufmarsch mit...

In die Knie, in den Dreck,
Ausbeuter verreck!“

Door de jeugdverenigingen werden transparanten megedragen in de optocht: zoowel bij de Socialistischen als bij de communisten waren opschriften te lezen als: „Weg met de Kerk“, „Godsdienst is opium voor 't volk“... Aan de toeschouwers werden vliegende blaadjes uitgereikt, waarop stond aangegeven, hoe men zich 't vlugste en 't gemakkelijkst kan losmaken uit 't verband van 'n kerkelijke organisatie.

De moord op de kinderziel!

Naast vrijdenkers en roode stormcolonnen zijn ook bij ons zekere obscure lieden in de weer, om weer op andere wijzen de moord op de kinderziel te voltrekken.

De vieze boekhandeltjes in onze steden: verleden week wandelden we op de Korte Nieuwe Dijk in Amsterdam: 'n stuk of wat jochies hingen er tegen de pui de schunnige plaatjes te bekijken en de vieze titels te lezen, die 'n berucht boekhandelaar daar geregeld uitstalt. Dat staat niet alleen: de schrijver van 't Weekpraatje in „De Mansbode“ vertelde indertijd, na de opzienbarende kindermoord te Rotterdam, dat er in de buurt van 's schrijvers kantoor 'n stuk of wat van de stinkende riolen hun verpestende stank uit kunnen walmen. Bleekneuzige knapen en bloedarme meisjes staan er dagelijks met ingehouden adem voor te genieten van de meest-ongezonde en gevaarlijke emoties.

De moord op de kinderziel! Hoe moeten we 'n nu opvatten? Zijn publiek en politie wakker geschud door de bijzonderheden omtrent de bovengenoemde kindermoord of zijn 't de gewetenloze schurken? Hoe 't zij: opvallend is 't toch wel, dat we tegenwoordig, sinds de onopgehelderde lustmoord in de Blijdorpolder veel vaker hooren van aanslagen op kinderen of van pogingen daartoe. Er is gegist naar de oorzaak, die er de seksueel-geborende kerels toe brengt, om zich te vergripen aan 'n kind.

Behalve de psychologische motieven mogen we zeker niet verwaarloozen: de krachten die van buiten op die menschen werken.

Wij voor ons kunnen 't begripen, dat iemand, die 'n sterke neiging heeft tot 't sexuele, op 'n hevige manier geprikkeld wordt op 't strand b.v., waarbij we denken aan de mislukte aanranding dezer dagen op 't stille strand van Zandvoort. Natuurlijk niet direct door 't zien van 'n zeventienjarige kindje in hadcostuum, dat is abnormaal, maar de bodem wordt bereid voor zulke aberraties door 't geen volwassen vrouwen, door

't geen jonge meisjes zich aan 't strand veroorloven, door de brutaliteit van scharrelende jongelieden.

De moord op de kinderziel! Van vrienden paren gesproken: 't zal nog zoóver komen, ook in de dorpen, dat we op Zondagmiddag niet meer met onze kinderen naar bosch en heil kunnen gaan, zonder dat we gedwongen worden te kijken naar de meer-of-minder-gewaagde intimiteiten van minnekoozende jongelui. Wanneer ge op Zondagmiddag, in 'n zeer bekend bosch bij een der mooiste steden van Noord-Brabant, 'n meter van de groote straatweg 't bosch ingaat, dan stuit ge op erotische festijnen, die u 't bloed naar de wangen jagen. Zelfs in kleine dorpen zijn de land- en boschpaden niet veilig voor onze kinderen en wanneer gij, ouders, uw jongens en meisjes uit fletsen stuurt op zulke middagen, dan weet ge nog niet, wat ze onder de oogen krijgen... Ieder, die niet moedwillig de oogen sluit en van z'n ervaringen 'n verstandig gebruik maakt, weet zulke gevallen met man en paard te noemen. Kunnen de ouders op fiets- of wandeltochten zelf onmogelijk mee, laten ze dan hun kinderen op 't hart drukken, op Zondag niet van de algemeen-gebruikte wegen en paden af te gaan. In de week geldt dat gelukkig niet, of althans zoo goed als niet. Zoolang er lieden zijn, die 't landschap bevuilen, niet door „schillen en doozen“, maar door hun onbehoorlijk gedrag, zoolang zullen wij onze kinderen moeten bewaren voor zulke vuilnisbakken-in-'t-groot.

J. W.

Generale Synode der Geref. Kerken te Arnhem.

Avondzitting.

Met samenzang van Psalm 65:1 werd de avondzitting geopend.

Aan de orde was hierop de behandeling van het verslag van de deputaten voor de correspondentie met de buitenlandse kerken. Allereerst werd besloten, onder dankzegging, de handelingen van deputaten goed te keuren en hen te dechargeeren voor hun financieel beheer.

Na breedte bespreking m.m. over de Belgische Zendingkerk, werd de door Deputaten te dezen aanzien voorgestelde conclusie teruggenomen en werden aangenomen de volgende voorstellen van Dr. Dijk:

1e. De Synode, gehoord het rapport van de Deputaten, besluit, de correspondentie met de Belgische Zendingkerk voort te zetten;

2e. aan de nieuw te benoemen Deputaten op te dragen, dat zij de eerstvolgende Synode van advies dienen over de vraag, of en in hoeverre de correspondentie mag worden voortgezet met die kerken, die in leer en kerkregeling niet meer, of niet ten volle meer met de Gereformeerde belijdenis overeenstemmen.

Nog werden de volgende conclusies aanvaard:

3e. Dank te betuigen aan Prof. Dr. V. Hepp, die onze Kerken heeft vertegenwoordigd op de jongste Synode (1930) van de Christian Reformed Church in Amerika;

4e. Drie Deputaten te benoemen voor de behartiging van de Canadeesche zaak;

5e. Wederom zeven Deputaten te benoemen voor de correspondentie met buitenlandse kerken, en hunne opdracht in dezer voege te verruimen, dat hun ook wordt opgedragen, zoo veel mogelijk contact te zoeken en te onderhouden met vertegenwoordigers van het Gereformeerde kerkelijk leven in het buitenland, voor zoover nog geen „correspondentie“ met bepaalde kerken kan worden aangegaan;

6e. Aan de nieuw te benoemen Deputaten een crediet van f. 4000.— toe te staan.

De praeses deed mededeeling van een ingekomen telegram van H. M. de Koningin, met dank voor den Haar gezonden gelukwensch.

Na dankgebed door Ds Douma werd de zitting om ongeveer half elf gesloten.

11e zitting.

De zitting van Donderdag 4 Sept. werd geopend met samenzang van Psalm 43:3 en 4, waarna de praeses voorging in gebed.

Bij appél-nominaal bleek Prof. Dr. A. G. Honig voor het eerst aanwezig te zijn. Na betuiging van instemming met de belijdenisschriften nam hij zitting.

Van Prof. Waterink kwam bericht, dat hij verhinderd is, de verdere zittingen der Synode bij te wonen.

Dr. K. Dijk rapporteerde namens Commissie II over het verlenen van promotierecht aan de Theologische School.

Dr. Dijk liet aan zijn rapport voorafgaan de voorlezing van een brief van Dr. G. Keizer, Curator der Theol. School, die mededeelde, dat hij zijn handteekening onder het rapport van Curatoren, terugnam.

De commissie kwam in haar rapport niet tot eenige conclusie, maar stelde voor, dat de Synode zou uitspreken, welke van deze wegen de kerken moeten inslaan.

Over dit voorstel ontstond een breedte discussie, welke in de middagvergadering werd voortgezet.

Achtereenvolgens voerden het woord Prof. Dr. S. Greydanus, Ds K. Fernhout, Dr. W. A. van Es, Ds W. W. Meynen, Ds W. Breukelaar en de heer M. A. D. H. Schalekamp.

Dr. K. Dijk beantwoordde de over het rapport gemaakte opmerkingen, waarna Prof. Dr. J. Ridderbos het standpunt van de meerderheid van Curatoren der Theologische School verdedigde.

Bij den aanvang der middagzitting deed de praeses mededeeling van een ingekomen telegram uit Delft, bevattende heilbede voor de besprekingen over het promotierecht.

Na dankgebed door Ds. Douma werd om ruim half 5 de zitting gesloten.

12e zitting.

Met samenzang van Psalm 100:1 en 2 en gebed werd de zitting geopend.

Appél nominaal werd gehouden, de acta vastgesteld.

Van een Darbistenkring te 's-Gravenhage kwam een schrijven in, waarin dankbaarheid werd uitgesproken over het besluit der Generale Synode inzake den Darbistendoop, doch waarin tevens bezwaar werd gemaakt tegen de aanduiding van dezen kring met den naam van een mensch.

Besloten werd, dit schrijven voor kennisgeving aan te nemen. De besprekingen over het „Promotierecht“ worden hierop voortgezet.

Achtereenvolgens werd het woord gevoerd door Ds J. Douma, Ds C. B. Bavinck, Prof. Dr. T. Hoekstra, Prof. Dr. H. Bouwman, Ds H. H. Schoemakers, Prof. L. Lindeboom, Ir. G. de Rooy, de heer J. v. d. Meulen Pz., Ds H. Meijerink, Ds N. Duursema, de heer J. Olthoff, Dr. H. Kaajan en Ds J. L. Schouten.

Bij den aanvang der middagvergadering, geopend met het zingen van Psalm 103:7, nam Ds A. Doorn, die dezen middag Dr. G. Keizer verving, zitting, na zijn instemming betuigd te hebben met de belijdenisschriften.

Na dankgebed door Ds Douma werd tegen 4 uur de zitting gesloten en de Synode verdaagd tot Dinsdag.

13e zitting.

De zitting van Dinsdag 9 September werd geopend met samenzang van Psalm 119:8 en 9, waarna de praeses voorging in gebed.

Bij het appél nominaal bleken de heeren H. Luring van Onstwedde en Th. J. Douma van Wollega aanwezig te zijn voor de afgevaardigden van Groningen en Friesland-Zuid, de heeren P. A. Koster en Joh. Cnossen. Na instemming te hebben betuigd met de belijdenisschriften, namen zij zitting.

De praeses deelde mede, dat een 4-tal brieven ingekomen is, verband houdende met het promotierecht der Theol. School.

Op voorstel van den praeses worden ze voor kennisgeving aangenomen.

Het woord werd gevoerd door Prof. Dr. S. Greydanus en Prof. Dr. J. Ridderbos.

In de middagvergadering, geopend met samenzang van Psalm 147:6, was telegrafisch bericht van Ds A. Pos te Djocjarta ingekomen, dat hij zijn benoeming tot docent aan de opleidings-school aanneemt.

De praeses sprak hierover zijn vreugde uit. Besloten werd, Ds Pos per telegram de blijdschap der Synode over zijn besluit te melden.

Prof. Dr. J. Ridderbos zette hierop zijn rede voort. Na beëindiging dezer rede stelde de praeses voor, de discussie te sluiten. Dit voorstel werd z.h.t. aanvaard.

Dr. K. Dijk deed, mede namens Ds K. Fernhout en Ds W. Breukelaar een voorstel, waarover een breedte discussie ontstond.

Achtereenvolgens voerden het woord: Prof. L. Lindeboom, Prof. Dr. T. Hoekstra, Prof. Dr. H. Bouwman, Prof. Dr. S. Greydanus, Ds J. Douma, Dr. W. A. van Es, Ds N. Duursema, en — na beantwoording door Dr. K. Dijk — in tweede instantie Prof. Dr. T. Hoekstra, Ds T. Gerber, Prof. Dr. A. Honig, Ds H. Meyering en Prof. Dr. J. Ridderbos.

Om ruim half vijf werd de zitting hierop geschorst tot 8 uur.

Avondvergadering.

In de avondzitting, geopend met samenzang van Psalm 3:2, bracht Dr. K. Dijk namens Commissie II rapport uit over de tusschenafgeleverde besprekingen met betrekking tot het tusschenvoorstel Dr. K. Dijk c.s.

Dr. Dijk deelde mee, dat een groot deel der Commissie meende, dat een principieele uitspraak vóór of tegen moet vallen. Ook een voorstel van Prof. Hoekstra werd niet in behandeling genomen. Onder deze omstandigheden trokken Dr. Dijk c.s. hun voorstel in.

De praeses nam met leedwezen hiervan kennis.

Ds W. Breukelaar sprak eveneens zijn diep leedwezen over deze zaak uit.

Een breedte bespreking volgde, waarin Dr. Dijk, Prof. Lindeboom, Prof. Ridderbos en Prof. Hoekstra voorstellen indienden, resp. tot het doen van voorstellen adviseerden. De voorstellen der adviseerende leden werden overgenomen door verschillende leden der Synode.

Tenslotte werd bij zitten en opstaan aangenomen een voorstel van den praeses, om deze voorstellen te stellen in handen van een commissie, met opdracht de Synode in deze zaak van advies te dienen en een voorstel te formuleeren, dat ter tafel zal komen in de vergadering van Donderdagmorgen.

In deze commissie werden benoemd: de praes-adviseerende leden Prof. Dr. J. Ridderbos en Prof. Dr. T. Hoekstra, de leden Ds W. Breukelaar, Ds K. Fernhout (samenroeper), Ds H. Meijering, Ds J. Douma, J. Olthoff, G. de Rooy, H. Scheffer en J. Weerstra. Bovendien werden de voorstellen als praes-adviseerende leden aan de commissie toegevoegd, eveneens de leden van het moderamen.

Da K. Fernhout werd in verband met deze taak ontheven van zijn functie als voorzitter van Commissie I.

Da Joh. Jansen rapporteerde nader over de conclusies inzake het Vrouwenkiesrecht.

Nadat een amendement van Dr. Dijk om het woord „schrijven“ te doen vervallen, was verworpen, werden de conclusies als volgt vastgesteld:

de Synode, van oordeel, dat de verkiezing tot het ambt door de leden der gemeente niet het karakter draagt van advies, maar een daad van algemeene regeringsmacht, en toch te onderscheiden van de bijzondere regeringsmacht, welke door Christus aan het bijzondere ambt der opzieners is opgedragen;

dat weliswaar ook de approbatie, waarvan de vrouwen niet zijn uitgesloten, tot deze algemeene regeringsmacht der geloovigen behoort, maar dan met dit onderling verschil in karakter, dat de gemeente bij de verkiezing uitsprekt, wie zij als ambtsdragers begeert, terwijl de approbatie bestaat in het al of niet goedkeuren der gekozen personen;

dat daarom niet het feit, dat het ambt der geloovigen aan de vrouw in de Kerk evenzeer toekomt als aan den man, niet volgt, dat zij ook aan de verkiezing tot het ambt mag deelnemen;

dat voorts het overtuigend bewijs, dat de Schrift het Vrouwenkiesrecht eischt, niet is geleverd, maar de gegevens, welke zij ons biedt veeleer tegen dan daarvoor schijnen te pleiten, besluit;

a. aan de vrouwelijke lidmaten der gemeente het Kiesrecht in de Kerk niet toe te kennen;

b. Deputaten dank te zeggen voor hun uitnemende toelichting van het vraagstuk van het Vrouwenkiesrecht uit de Schrift en de historie.

Prof. Lindeboom kreeg aanteekening tegengesteld te hebben.

Prof. Dr. G. Ch. Aalders bracht verslag uit over het rapport van Deputaten inzake het overgaan tot een anderen staat des levens.

a. deputaten dank te zeggen voor hun duidelijk en overtuigend rapport en hen te dechargeeren;

b. het voorstel der kerk van 's-Gravenhage-West (n.l. om met theologische hoogleraren inzake emeritaat gelijk te stellen die Dienaren des Woords, welke aan de Theologische School of aan de Vrije Universiteit worden benoemd om niet-theologische colleges te geven, wier bijwoning verplicht is om de aan deze instellingen studeerende aanstaande dienaren des Woords) niet aan te nemen, maar het besluit der Generale Synode van Leeuwarden (art. 105) onverzwakt te handhaven;

c. bij de kerken er op aan te dringen, dat ze geen voorvalige Dienaren des Woords, welke tot een anderen staat des levens zijn overgegaan, uitnodigen om voor te gaan in den kerkdienst.

Na dankgebed door Ds Douma werd de zitting om half elf gesloten.

14e zitting.

De zitting van Woensdag 10 September werd aangevangen met het zingen van Psalm 111:3 en 5, waarna de praeses voorging in gebed.

Appél nominaal werd gehouden, de acta van de vorige zittingen vastgesteld.

Ds J. Jansen rapporteerde hierop nader over het verzoek van de Particuliere Synode van Utrecht, om te bevorderen, dat in alle Geref. Kerken van Nederland een uniforme regeling komt ten aanzien van de bevestiging van gemengde huwelijken. De conclusie werd thans als volgt vastgesteld:

De Syno-

niet te vold

Prof. Dr

over de vra

Friesland (

over de Kr

Aangenot

„De Gen-

baar nog n

stuk van de

krankte of

een uitspra

en beslu

Synode van

Prof. Dr

schrijven v

bijeenroep

Het volg

gesproken:

„De G-

vergader

schrijven d

Afrika d.d.

met de bol

bereid is, a

dene lande

en deze in

IL Zij

pondentie

grondig om

samenstell

landsche b

staan, over

rule Synod

jaar te vort

landsche k

III. Zij

de Geref. I

Prof. Aa

Synode van

in de zaak

Ds J. d

uit. Beslot

zegging vo

en hen te c

Ds H. I

heer A. G

geven aan

De Syno

in te gaan,

aan te gev

of kerken

Da A. S

bezuursch

ontraden v

Geref. Ker

Besloten

zaak gestel

een regelin

de kerk, di

beurten en

classis.”

Da A. S

een bezwa

Besloten

der Synode

en hem er

staat, om e

memorie v

Zwammerd

archief der

Prof. Dr

de orde ve

De Syno

geopend met het
die dezes middag
emning betuigd te
4 uur de zitting
g.

werd geopend met
de praez. voorz.

en H. Luring van
aauwzig te zijn
Friesland-Zuid, de
stemming te hebben
j zitting.
even ingekomen is,
r Theol. School.
voor kennisgeving

S. Greydanus en

menzang van Psalm

Pos te Djocjarta

aan de opleidings-

in Besloten werd,

Synode over zijn

ede voort.

esee voor, de dis-

anvaard.

erhoort en Da W.

ede discussie ont-

oi. L. Lindeboom,

man, Prof. Dr. S.

Da N. Duursema,

in tweede instantie

oi. Dr. A. Honig,

eschorst tot 8 uur.

azang van Psalm

ie II rapport uit

met betrekking tot

der Commissie

of tegen moet

werd niet in be-

eden trolden Dr

ennis.

ep leedwezen over

Dijk, Prof. Linde-

voorstellen indien-

werden. De voor-

genomen door ver-

omen een voorstel

en in handen van

er zaak van advies

er tafel zal komen

prae-adviseerende

Goelstra, de leden

roeper). Da H.

tooy, H. Scheffer

stellers als prae-

eged, eveneens de

taak onthieven van

conclusies inzake

woord „schrijven“

de conclusies als

tot het ambt door

raagt van advies

en toch te onder-

ke door Christus

edragen;

de vrouwen niet

ht der geloovigen

en karakter, dat

ie zij als ambts-

in het al of niet

geloovigen aan de

en den man, niet

ambt mag deel-

schrijft het Vrou-

gegevens, welke

De Synode besluit, aan het verzoek der Particuliere Synode niet te voldoen, omdat de gevallen te zeer onderscheiden zijn.

Prof. Dr. G. Ch. Aalders rapporteerde namens Commissie III over de vragen van een verzoek van de Particuliere Synode van Friesland (Z.G.) en een vraag van den Kerkeraad van Velsen over de Krankengemeente.

Aangenomen werd de volgende conclusie:

„De Generale Synode, overwegende dat de kerken zich blijkaar nog niet genoegzaam beraden hebben omtrent het vraagstuk van de bestemming van het H. Avondmaal ten huize van een kranke of oude van dagen, acht daarom ook thans de tijd voor een uitspraak in deze belangrijke zaak nog niet gekomen,

en besluit in dezen zin te antwoorden aan de Particuliere Synode van Friesland (Z.G.) en aan de Kerk van Velsen.

Prof. Dr. G. Ch. Aalders rapporteerde vervolgens over het schrijven van de Geref. Kerk van Zuid-Afrika betreffende de bijeenroeping van een internationale Synode.

Het volgende werd op voorstel van Commissie III uitgesproken:

„De Generale Synode van de Geref. Kerken in Nederland, vergaderd te Arnhem 1930, kennis genomen hebbend van het schrijven der commissie namens de Geref. Kerk van Zuid-Afrika d.d. 30 Juni 1930 aan de deputaten voor de correspondentie met de buitenlandse kerken, spreekt uit, dat zij in beginsel bereid is, aan een Synode van Geref. Kerken uit onderscheidene landen, die één zijn in de Geref. belijdenis, deel te nemen, en deze in Nederland saam te roepen en te ontvangen.

II. Zij besluit aan de te benoemen deputaten voor correspondentie met de buitenlandse kerken op te dragen, een grondig onderzoek in te stellen naar de mogelijkheid, wijze en samenstelling van zulk een Synode; daarover met de buitenlandse kerken, met welke onze kerken in correspondentie staan, overleg te plegen; en van een en ander op de a.k. Generale Synode te rapporteren, welk rapport zoo mogelijk een jaar te voren aan de kerken hier te lande, alsmede aan de buitenlandse kerken worde toegezonden.

III. Zij besluit deze conclusies ter kennis te brengen van de Geref. Kerk van Zuid-Afrika.

Prof. Aalders las het rapport van de Deputaten der Generale Synode van Groningen voor advies aan de Classis Drachten in de zaak Dr. N. D. van Leeuwen.

Da J. de Vries bracht hiervan namens Commissie I advies uit. Besloten werd, de handelingen van deputaten, onder dankzegging voor den door hen verrichten arbeid goed te keuren en hen te dechageren.

De H. Meyerink rapporteerde over een schrijven van den heer A. G. te Ch., waarin hij voorstelde, een toevoeging te geven aan art. 84 K. O.

De Synode besloot, op het voorstel van Br. A. G. te Ch. niet in te gaan, aangezien hij in gebreke is gebleven, de gronden aan te geven, ontleend aan de H. Schrift, de Geref. Belijdenis of kerkenordening, waaruit de juistheid van zijn gevoelen blijkt.

Da A. Scheele rapporteerde namens Commissie III over een bezwaarschrift van den heer M. de B. Wz. te H. tegen het ontraden van het bijwonen van Geref. predikanten buiten de Geref. Kerk en tegen het voorstaan van het assurantiewezen.

Besloten werd, dit schrijven niet ontvankelijk te verklaren.

Da D. P. Koopmans rapporteerde namens Commissie III over eenige bezwaarschriften van den heer v. d. W. te K.

Allereerst maakte deze bezwaar tegen de wijze waarop in zijn kerk het zitplaatsenvraagstuk is geregeld.

De Synode sprak uit, i.e. om inzake het zitplaatsenvraagstuk geen algemeene uitspraak te doen; 2e. den betrokken broeder er op te wijzen, dat hij, zoo hij zich berwaard gevoelt, door de wijze, waarop in zijn kerk het zitplaatsenvraagstuk is geregeld, zich kan wenden tot zijn kerkeraad, en zoo noodig tot de meerdere vergaderingen.

Voorts maakte deze bezwaar tegen de vergoeding aan predikanten voor het waarnemen van vacaturediensten.

Besloten werd, te handhaven de in Groningen in deze zelfde zaak gestelde conclusie, „dat niet de Synode over deze zaak een regeling kan maken, maar dat zij dit moet overlaten aan de kerk, die haar Dienaar afstaat voor vervulling van vacaturebeurten en aan het onderling goedvinden van de kerken der classis.“

Da A. Schweitzer rapporteerde namens Commissie III over een bezwaarschrift van Da H. v. D. te N. en W.

Besloten werd diens bezwaar tegen deze passage in de acta der Synode van Leeuwarden 1920 niet in behandeling te nemen en hem er op te wijzen, dat nog altijd voor hem de wet openstaat, om een afschrift van een memorie van zijn hand in de memorie van de classis Woerden en van den kerkeraad van Zwammerdam te plaatsen en om daarvan zoo noodig uit het archief der Synode afschrift te nemen.

Prof. Dr. V. Hepp rapporteerde over de punten betreffende de orde voor den eredienst.

De Synode besloot na instemming bij zitten en opstaan overeenkomstig het voorstel van Commissie I aan de te benoemen deputaten voor de Liturgie tevens op te dragen een orde voor den eredienst te ontwerpen en dit concept een jaar vóór het samenkomen der volgende Synode ter kennis van de kerken te brengen.

Prof. Hepp rapporteerde nog over een bezwaarschrift van den heer J. L. te A. tegen de a.k. niet afdoende behandeling van zijn bezwaarschrift tegen de belijdenisvragen op de Synode van Groningen (1927). Uitgesproken werd, dat deze zaak wel afdoende is behandeld, waarom er geen redenen bestaan, er thans weder op in te gaan.

Da J. A. C. Rullmann rapporteerde namens Commissie IV over het Zendingconsulaat.

De Synode besloot, aan de Deputaten voor de Zending op te dragen, de aansluiting van de Zending der Geref. Kerken aan het Zendingconsulaat te bestendigen, met dien verstande, dat de door de Generale Synode van Groningen vastgestelde voorwaarden blijven gehandhaafd, n.l. a. dat deze aansluiting maar het oordeel van Deputaten geen al te zware eischen zal mogen stellen; b. dat zij geen gevaar zal opleveren voor behoud van eigen zelfstandigheid der Geref. Zending.

Da N. Y. van Goor rapporteerde namens Commissie IV over de benoemenissen van de Zendingdeputaten met de Zendingde kerken.

De benoemenissen van deputaten terzake werden goedgekeurd.

Prof. Dr. A. G. Honig rapporteerde namens Commissie IV over het Zendingblad, dat een oplage bereikte van 75.600 ex. en een winst opleverde van f 55.825.

Besloten werd, de deputaten en m. a. Da W. Breukelaar en de mede-redacteuren hartelijk dank te zeggen voor al hetgeen zij met betrekking tot het geleidelijk aan belangrijk winnende Zendingblad hebben gedaan.

Prof. Honig rapporteerde verder over den Zendingskalender (welke een oplage bereikte van 85.000 ex. en een bate bracht van f 7579.)

Besloten werd, de warme erkerlijkheid der Synode te betuigen aan Da D. Pol voor de toewijding, waarmee hij de uitgave van den Zendingskalender verzorgd.

Da W. Breukelaar rapporteerde namens Commissie IV over een schrijven van den Raad van Toezicht op het Zendingshospitaal te Poerworedjo inzake een generale regeling van het toezicht op de zendingshospitalen:

a. dat elke Raad van Toezicht behoort te zijn samengesteld, zoowel op Java als op Soemba, uit de leden van de algemeene vergadering in Art. XV der Zendingsoorde genoemd, behoudens de leden, die rechtstreeks zijn verbonden aan het hospitaal, waarover het toezicht gaat;

b. dat aan den Raad van Toezicht moet zijn opgedragen toezicht te houden over de behoorlijke naleving der instructie

door het Europeesch personeel, dat aan het hospitaal is verbonden;

De Generale Synode besloot:

1. Uit te spreken, dat alle zendingde kerken, die voor den medischen dienst op haar zendingsterrein een hospitaal onderhouden, tot het oefenen van het noodige toezicht over haar zendingshospitaal een Raad van Toezicht behooren aan te stellen;

2. te bepalen:

a. dat de Raad van Toezicht gerechtigd en gehouden moet zijn om, wanneer tusschen het Europeesch personeel van het hospitaal een wanverhouding ontstaat, die behoorlijke samenwerking onmogelijk maakt, daarnaar een onderzoek in te stellen, te trachten een bevredigende oplossing te verkrijgen en, indien dit niet gelukt, zich met een gemotiveerd advies te wenden tot de zendingde kerk, terwijl in geval van zeer dringende noodzakelijkheid de Raad van Toezicht een voorloopige beslissing moet kunnen nemen onder verantwoordelijkheid aan de zendingde kerk;

d. dat in de instructie van het Europeesche personeel der zendingshospitalen moet zijn opgenomen, dat men aan het toezicht van den Raad van Toezicht is onderworpen;

3. de nadere regeling van het toezicht op de zendingshospitalen met inachtneming van het sub 2 bepaalde over te laten aan de Zendingde Kerken.

4. aan de te benoemen deputaten voor de zending op te dragen geen instructie naar Art. XII der Zendingsoorde goed te keuren, waarin ontbreekt wat sub 2d is bepaald.

Dr. H. A. van Andel rapporteerde over Medans zendingplan op Sumatra.

Overeenkomstig het voorstel van Commissie IV werd besloten:

1e. goed te keuren, dat de kerk van Medan de geestelijke bearbeiding van de Javanen op Sumatra ter hand neemt;

2e. aan de te benoemen deputaten voor de Zending op te dragen, op daartoe strekkend gemotiveerd jaarlijksch verzoek van de Kerk van Medan, deze ten behoeve van haar zendingarbeid onder de Javanen op Sumatra te stemmen met een bedrag van ten hoogste f 3.500 per jaar.

Van de Centrale Diaconale Conferentie kwam een telegrafische hiltwensch in.

De zitting werd te half een geschorst tot 2 uur.

Middagzitting.

De Middagzitting werd geopend met menzang van Psalm 86 : 5.

Dr. H. Kaajan rapporteerde nader over de zaak van het leerboek, waaromtrent nog een vierde conclusie moet vastgesteld worden (men zie het verslag der zitting van 2 Sept.)

Over een voorgestelde conclusie kan geen beslissing genomen, daar, toen het gelijk met een voorstel van Dr. Dijk in stemming werd gebracht, de stemmen tusschen beide voorstellen gelijk verdeeld waren.

De vijf adviseerende leden waren voor het voorstel der commissie. In een volgende zitting zal opnieuw gestemd worden.

Dr. H. A. van Andel rapporteerde over de toetreding tot den Nederlandschen Zendingraad.

Aangenomen werden de volgende conclusies:

1e. de handelingen Uwer Deputaten voor de Zending inzake den Nederlandschen Zendingraad goed te keuren;

2e. uit te spreken:

a. dat de Gereformeerde Kerken prijs stellen op contact en een zeker verband in zendingssaken met de zendingcorporaties, die op rechtgehoovig standpunt staan; en zich zouden kunnen aansluiten bij den Nederlandschen Zendingraad, indien deze een geheel eigen, zelfstandig instituut vormde;

b. dat zij zich echter niet kunnen aansluiten bij den Nederlandschen Zendingraad, omdat deze lid is van den Internationalen Zendingraad, die zonder nadere keur alle zendingcorporaties wil vereenigen en onjuiste opvattingen heeft inzake de taak der Zending op sociaal en politiek gebied;

ge. aan de te benoemen Deputaten voor de Zending op te dragen, den Nederlandschen Zendingraad met het sub 2e. genoemde in kennis te stellen en met dezen Raad, indien dit door hem gewenscht mocht worden, nader te overleggen, op welke wijze de berwaren tegen die aansluiting zouden kunnen worden weggewomen;

4e. goed te keuren, dat de te benoemen Deputaten voor de Zending:

a. ingeval de Nederlandsche Zendingraad hen daartoe uitnodigen mocht en zij zelf dit wenschelijk mochten achten, enkelen hunner aanwijzen om als buitengewone leden zitting te nemen in den Nederlandschen Zendingraad en aan diens arbeid deel te nemen zonder dat daardoor de Gereformeerde Kerken in eenig opzicht door de besluiten van den Raad worden gebonden of daarvoor verantwoordelijk zijn;

b. zoolang de medewerking sub a genoemd duurt, een evenredig deel van de kosten van den Raad te betalen uit de Generale Kas.

Bij zitten en opstaan werd verworpen een voorstel van den praez., om het tweede gedeelte van conclusie 2a te doen vervallen.

Prof. Lindeboom verkreeg aantekening, dat hij tegen deze conclusie was.

Na dankgebed door Da Douma, werd om 5 uur de zitting gesloten.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Drietal te:

Grifpkerk (Gr.): H. J. Jager te Jutryp—Hommerta, L. van Urk te Soekierum en D. J. Veleink te Musselkanaal.

Tweetal te:

Oudega (Small.): J. C. J. Kuiper, cand. te Haarlem en M. Norg, cand. te Zwolle.

Beroepen te:

Oudega (Small.): J. C. J. Kuiper, cand. te Haarlem, Sprang (N.Br.): Joh. C. Jagen, cand. te Delft, Urk: S. Wouters te Dronryp.

Bedankt voor:

Haarlemmermeer (O.Z.) en Ierke: P. v. Strien te Veere.

Intrede te:

Ede (als hulppr.): J. Kromer, cand. Tekst Jes. 40:6-8, Lutjegast: K. A. Schoeres, cand. Tekst Psalm 51:20, Schildwolde: J. van Dijk, Tekst 1 Cor. 3:5-9, Wyckel en Balk: S. J. de Boer, cand. Tekst 1 Cor. 1:21-24.

Afscheid van:

Aalten: A. Schouten, Tekst Matth. 13:7-9, Appelscha: H. M. Ploeger, Tekst Jes. 54:10.

Jubilea:

24 September: K. van Anken te Delft 25 jaar.

De H. A. Wiarsinga.

Da H. A. Wiarsinga, predikant bij de Geref. Kerk te Vlieringa, zal van 29 Sept. tot 10 Oct. arbeiden onder de Gereformeerden te Davos (Zwitserland).

Candidaten tot den H. dienst.

Door de Classis Alkmaar is percontoir geëxamineerd en met algemeene stemmen toegelaten tot den dienst des Woords en der Sacramenten cand. H. Bakker, van Enschede, beroepen predikant bij de Geref. Kerk van St. Pancras.

Op Zondag 28 Sept. a.s. hoopt hij aldaar bevestigd te worden door Prof. Dr. A. G. Honig, van Kampen, en des namiddags daarna zijn intrede te doen.

— De Classis Zutphen der Geref. Kerken heeft den heer J. v. d. Horst praeparatoir geëxamineerd en toegelaten tot den Dienst des Woords. Hij wenscht evenwel nog geen beroep in overweging te nemen, maar wel gaarne des Zondags in de Kerken voor te gaan. Zijn adres is: Beukenstraat 34, Zutphen. Telef. 284.

Geen beroep in overweging.

Wegens voortzetting van zijn studie, kan de heer F. L. Bos, beroepbaar theol. candidaat, Geref. Pastorie Uithuizen, voorloopig geen beroep meer in overweging nemen.

Da S. Bosma.

Naar wij vernemen, heeft de classis Zutphen der Geref. Kerken in haar Bonderdag 4 dezor te Doetinchem gehouden vergadering op zijn verzoek oerfvol emeritaat verleend aan Da S. Bosma, Geref. predikant te Lochem. Da S. Bosma werd 12 Dec. 1898 geboren, werd in 1890 candidaat en verbeod zich den 30sten Nov. van dat jaar aan de Geref. Kerk van Wommels. In 1898 vertrok hij naar Buitenpost, welke gemeente hij 23 jaar diende. Sedert 5 Juni 1921 staat Da Bosma te Lochem. Da Bosma was ook kerkvisitor in de classis Zutphen.

Kerkgebouwen.

Te Beverwijk zal de Geref. Kerk, wjl de bestaande te klein werd, een nieuwe kerk doen bouwen. Deze kerk, die volgens de tekening een waardig monument en tegelijk een vriendelijk gebouw zal zijn, krjgt een stijl, die in de omgeving een aangename indruk zal wekken. Zij zal ruim 400 zitplaatsen bevatten. Architect is de heer H. J. van der Veen te Amsterdam.

— Te Hmuiden heeft de Kerkeraad der Geref. Kerk, na een gehouden vergadering met de lidmaten, die met de plannen in groote meerderheid sympathiseerde, besloten tot den bouw van een nieuwe kerk in het nieuwe gedeelte buiten de spoorlijn. Architect is de heer H. J. van der Veen te Amsterdam.

CHR. GEREFORMEERDE KERK.

Beroepen te:

Apeldoorn: L. H. v. d. Meiden te Den Haag.

Bedankt voor:

Zutphen: J. B. G. Croos te Gouda.

GEREF. GEMEENTEN.

Bedankt voor:

Middelhamis: M. Hobman te Krabbendijk.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Drietal te:

Breda (vac.): H. H. v. Beem: C. D. Israël te Haltem, J. F. L. A. de Jagher te Delden en G. de Vries te Heerde.

Soest (vac.): C. W. Kruisloot: A. v. Willigen te 's Graveland—Capelle, N. v. d. Snoek te Veenendaal en J. C. Klomp te Westbroek.

Beroepen te:

Abbenbroek: J. W. Roebel te Winterswijk, De Bilt (nieuwe pred.): C. J. v. d. Graaf te Nijkerk, Garjip: Th. Hettlinga te Dantumawoude, Hollandscheveld: J. F. Th. v. d. Linde te Heeg, Hoornaar en Kockongen: J. E. Uilman, cand. te Zeist, Ierske (toez.): H. S. v. Rjs te Hooge Zwaluwe, Lindeholen: J. E. Uilman, cand. te Zeist, Marken: Jac. Treffers, cand. te Emmen-Huiten, Mastenbroek: A. M. den Ouden te Elburg, Millum: J. H. F. Engel, cand. te Groningen, Musselkanaal: W. H. Kelder Jr., te Elloewoudijk, Nor en Wierum: J. H. F. Engel, cand. te Groningen, Oldenbroek: W. L. Mulder te Voorthuizen, Sluipwijk en Zegveld bij Woerden (toez.): J. E. Uilman, cand. te Zeist.

Aangenomen naar:

Den Oever en Breezand: K. O. Finkensleper, cand. te Alkmaar, Dordrecht (vac. Dr. J. Severijn): G. Alers te Nieuw-Lekkerland, Monnikendam: J. W. v. d. Does te Vianen, Hoedekenskerke, S. J. M. Hulsbergen te Vrouwepolder—Gapinge, Koekange (Dr.): G. H. Mooi, cand. te Hallum, Noordwijk—Binnen (toez.): W. W. Siddré te Zevenbergen, Oosthuizen: E. D. Meijer te Gasselto (Dr.).

Bedankt voor:

Colijnsplaat: J. F. L. A. de Jagher te Delden, Groenloo: Mr. C. J. Bartels te Lathum (vroeger te Groenloo), Oostkapelle: J. Kuyman te Vroelmd, Scherpenisse: G. C. Severijn te Waarder (Z.H.), Steenwijkerwold: J. H. Wessel te Burum, Vinkeveen: V. J. Japchen te Maartensdijk (Utr.) Dijk: C. D. Israël te Haltem.

Intrede te:

Amsterdam: L. D. Foot, Tekst Marcus 10:45, Bunnik: H. F. Pasma G.A.M., Tekst Jes. 61:1, Oldenzaal: J. van Dijk D.J., Tekst Matth. 17:8, Utrecht: E. van Meer, Tekst Matth. 11:28-30.

Afscheid van:

Chaan: D. Bloem, Tekst Psalm 84:13.

Overleden:

2 September: L. Okken, Em. pred. te Emst. 79 jaar.